



מועד ניסן תשפ"ג

בש"ד

בחינה בהלכות שמחות

ד' ניסן תשפ"ג

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. **מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק!** ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
3. יש לענות על כל שאלה **בעמוד חדש!**
4. שאלה המחולקת במספר טיעפים, אף תשובה תהיה מחלוקת כך. אין להשביל על כל חלקי השאלה יהדיו.
5. **لتשומת לבכם: דפי הטيوת לא ייבדקו!**
6. **חלק א'** – עיון – 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעתות הראשונים, ופסקית ההלכה.
חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדק רק 7 התשובות הראשונות שכותב הנבחן **לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביר 7 התשובות שմבקש לבדוק.**
7. **חלק ב'** – יישום – 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעתות הראשונים ופסקית ההלכה.
חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדק רק 3 תשובות הראשונות שכותב הנבחן **לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביר 3 התשובות שמבקש לבדוק.**

בצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעתות הראשונים, ופסקית ההלכה.

1. קטן ששמע שמועה קרובה בחול המועד שאביו נפטר:
 - א. מה דין לעניין קריעה, ומדוע? ציין האם יש נפק"ם בין קטן שהגיע לחינוך או לא.
 - ב. מה דין הקטן הנ"ל לעניין מנהגי אבלות? הוכח ונמק!
2. מת בנו וקרע ולאחר זו מת אביו, האם ישנה אפשרות שיוכל להוסיף להוסף על הקריעה הראשונה או שצורך בכל אופן לקרוא קריעה חדשה, ומדוע? ומה הדין במקרה הנ"ל אם תוך שבעה לפטירת אביו מת גם אחיו, האם יכול להוסיף על הקריעה הראשונה שקרע על בנו?
 - ב. מה דין לעניין קריעה אם שמע שמועה אחת שמתו: שני אחיו או אביו ואחים?
3. מה דין בעניין מי שציווה את בניו שניהגו בו לאחר מותו כדלהן:
 - א. שלא יקברוهو מנכשו ולא יקימו לו מצבה?
 - ב. שלא יקרעו עליו ולא ינהגו מנהגי אבלות (ז' ל' וייב' חודש)? הוכח ונמק.
 - ג. שלא יאמרו עליו קדיש?

עמ' 1 מתוך 3



4. פסקו הטור והשוו"ע: "מי שמת לו מות לפני שלושים יום הסמוכים לרגל לא יספיקנו משיכנסו שלושים יום הסמוכים לרגל".

א. הבא שני טעמים לדין הניל וציין נפק"מ בין הטעמים.

ב. באלו אופנים התירו להספיד במקורה הניל גם בתוך ל' יום לרגל?

5. עיר שיש בה שני מתים שמתו בשבת, האם ישנה העדפה בסדר קבורתם. ומדוע? ציין באלו מקרים תמיד יש להעדיף את קבורת המת האחרון?

ב. "אין עלין חבר עיר על האשה" הבא ע"פ הט"ז והש"ך שני ביאורים ואת הטעם לדין זה.

6. א. אשה אבלה שנמצאת בתוך ז' או בתוך ל' לאבלותה מה דין לעניין: רחיצה, סיכה, איפור, תשפורת?

ב. אשה שנמצאת בתוך ל' יום לאבלותה ואיירעה לה טבילה מצוה כיצד תנаг לעניין גזירות הצייפורייניסטים? הבא את דעת השו"ע והרמ"א ותמיית הט"ז עליהם ומה שהובא על כך בש"ך ובנוקה"כ.

7. א. מי שמתה אשתו והניחה לו ילדים קטנים, ממתי יכול לקדש אשה, לישא אותה וללבוא עליה?

ב. אשה שמת בעלה כמה זמן צריכה להתאבל עליו? הבא את המנהג שהביא הט"ז לעניין). האם צריכה להמתין ג' רגלים לפני שנישאת לאחר ומדוע?

8. א. איך נפסק להלכה בעניין המחלוקת האם אבלות ביום א' היא מדאורייתא או מדרבען? פרט את דעת השו"ע, הרמ"א והש"ך בעניין.

ב. מי שמת לו מות בפורים ונפטר בו ביום: האם נהוג מנהג אבלות? האם יוצא מביתו לבית הכנסת לשמעו קריאת מגילה (כשיש לו אפשרות לשמעו גם בביתו)? האם הוא חייב במשלוח מננות?



חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות
יש להתייחס לקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעתו הראשוני ופסקת ההלכה.

9. חתן שעמד להינשא לכלה בתולה بي' באדר, סמוך לחותונתו כಚורכי החותונת כבר היו מוכנים - נפטר אביו של החתן ומחלת הפ薩 התairo לו חכמים להקדים את החופה ובעלית המצוה לקבורה, ולנהוג ז' ימי משתה לפני ז' ימי אבלות.

מה דין החתן בז' ימי המשתה לעניין: ייחוץ, שאר מני קורבה (כגון חיבור ונישוק ורחיצת פניו ידיו ורגלו), תספרת, כמו"כ באיזה תאריך תסתיימים אבלות לי?

10. א. באחד המנינים בבית הכנסת השוכנתו נמצא מתפלל שהוא בתוך ז' או בתוך ל' ימי האבלות על פטירת אביו, באותו מניין נמצא מתפלל נוספת ביום חמ"ה השנה (יארכיטיט) לפטירת אביו או אמו, מהו סדר הקדימה בעניין אמרית הקדושים (במקום שלא נהגו שכולם יחד אומרם את הקדיש)?

ב. 1. כשכולם אומרים יחד קדיש ואחד מקדים את חברו, על איזה קדיש ענה איש"ר?

2. מומר שמת האם בניו או מומרים עליו קדיש, ומדוע?

3. האם יש נפק"מ בין אמרית קדש על אדם כשר לאמירת קדש על אדם רשע?

11. א. אדם שהשכר עצמו למלאכה הנמשכת חודש או חודשים ואירעו אבל, האם יתכן להתריר לו בימי אבלו לעשות המלאכה בעצמו או ע"י אחרים? הבא את המקורות בגמ' ובראשונים וכי怎 נפסק ההלכה?

ב. האם מותר לאשה או לעוזרת בית בימי אבלותן לעשות את מלאכות הבית כמו בישול ואפייה ושאר צורכי הבית?

12. מי שקבע את מותו בערב חג הסוכות (י"ד תשרי) סמוך לכינוסת החג:

א. מה הדין לעניין רחיצה בערב החג, רחיצה בחול המועד, שלילת הקרע בחול המועד?

ב. באיזה תאריך תיפסק ממנו אבלות לי?obar גם מדוע שמני עצרת לא מבטל ממנו גזירת ל', והאם יש אופן שאכן שמי עצרת מבטל ממנו גזירת ל'?

גאולה